

Meisje of
Jongen

meestal is dat duidelijk,

maar

soms

toch

niet zo,

en

zelden

helemaal

niet.

* Is het een jongen of een meisje?

Het is nog niet eens zo lang geleden, dat we als kinderartsen nog de gedachte volgden, dat er bij de geboorte van een baby echt een keuze gemaakt moest worden, jongen of meisje, omdat met een onduidelijke keuze 'niet goed te leven zou zijn'. Heel af en toe werd er een baby geboren, bij wie het geslacht onduidelijk was : was dit nu een heel grote clitoris, of een heel kleine penis? En omdat er toch echt een keuze gemaakt moest worden, was die vooral praktisch van aard : Als er chirurgisch van de baby een jongen 'te maken' was, dan werd het een jongen, en zo niet, dan werd het een meisje. Nu is dat gelukkig anders, omdat we inmiddels weten dat een meisje een meisje is als zij zich meisje vóélt, ongeacht hoe het geslachtsdeel er uitziet, en voor een jongen geldt dit evenzeer. Met een ingreep aan het geslachtsorgaan en wat hormonen laat dit gevoel zich niet wijzigen. Maar voorheen was 'gender' en de problematiek daar omheen nog geen gespreksonderwerp, mocht dat ook nauwelijks zo zijn, en in krant of tijdschrift las je er dus nooit iets over.

Iemands geslacht is in het dagelijks verkeer nog steeds heel belangrijk. "Is het een jongen of is het een meisje?" is de eerste vraag die meteen na de geboorte gesteld wordt. Het geslacht is uiteindelijk het eerste identiteitskenmerk van een mens, en het blijft hem het hele leven bij. Daardoor kun je iemand op straat zelfs niet met goed fatsoen aanspreken zonder zijn geslacht te kennen: "meneer, meneer, kunt u mij de weg naar het station vertellen?" En als meneer' zich dan omdraait en het zou blijken toch 'mevrouw' te zijn, dan veroorzaakt die miscommunicatie meteen gêne van beide kanten. Op het station worden we sinds dit jaar (2018) door de omroeper aangesproken met "Beste reizigers" in plaats van "Dames en heren", en ook daarover vindt nog steeds discussie plaats.

Bij twijfel over het geslacht bij de geboorte schrikken de ouders dan ook, en dat begint al met de triviale vraag welke kleur de geboortekaartjes en de muisjes op het beschuit nu moeten krijgen, op de voet gevolgd door benauwde vragen of zelfs paniek als de ouders zich een (onduidelijke) voorstelling proberen te maken van de toekomst van hun kind. En als er, mede door die ontstane spanning, dan toch een keuze gemaakt werd die achteraf onjuist bleek te zijn, dan bleek later dat de negatieve impact daarvan nóg groter was.

De laatste decennia hebben velen van ons in de westerse wereld redelijk geleerd om met allerlei vormen van wat we noemen 'genderproblematiek' om te gaan. Zelfs de keuze tussen 'jongetje' of 'meisje' is sinds kort niet zo dwingend meer. Maar we hoeven slechts een dertigtal jaren terug te gaan om te zien, dat de nu moeizaam verworven tolerantie tegenover zo'n onduidelijkheid in geslacht nog jong is, en dat die nog zeker niet is doorgedrongen in alle groeperingen van onze maatschappij. Twijfel aan iemands seksuele identiteit, in welke vorm dan ook, roept vaak nog steeds heftige emoties en weerstand op – vaak gestoeld op religieuze vooroordelen, maar ook wel zonder dat. Zulke weerstand geldt dus onduidelijkheid van geslacht, maar evenzeer 'trans-gender-problematiek', waarbij iemand met wél duidelijke geslachtsorganen weet dat hij eigenlijk tot het andere geslacht behoort. Zelfs een volledige acceptatie van homofilie is voor menigeen nog niet bespreekbaar, waarbij religieuze gemeenschappen een onmenselijke rol spelen. Ook daar leeft veelal nog steeds de gedachte, dat homofilie te genezen zou zijn, dus dat van een homofiel een heterofiel 'te maken' zou zijn. Een gedachte die even achterhaald is als vroeger ons idee, dat de beleving van het kind onze medische keuze uiteindelijk wel zou volgen bij twijfel over het geslacht – dat gebeurt dus niet.

Het gaat mij er hier niet om 'volledig' te zijn en alle LHBTI problematiek apart te noemen, maar om duidelijk te maken dat er in een cultuur wel degelijk wat kan veranderen.

LHBTI problematiek is nu veelal wel bespreekbaar, al is het nog lang niet door iedereen geaccepteerd. Dit bracht ook mee, dat kinderen nu zelf mogen zeggen en bepalen of ze een

jongen of meisje zijn. Dat is een grote verworvenheid van onze tijd. En steeds meer mensen wennen daar gelukkig aan.